

Окремого законодавчого акта, який би регулював діяльність колекторів в Україні, на сьогоднішній день немає.

Відповідно до частини першої статті 513 Цивільного кодексу України правочин щодо заміни кредитора у зобов'язанні вчиняється у такій самій формі, що й договір, на підставі якого виникло зобов'язання, право вимоги за яким передається новому кредиторі. Заміна кредитора у зобов'язанні здійснюється без згоди боржника, якщо інше не встановлено договором або законодавством (частина перша статті 516 Цивільного кодексу України).

Відносини між колекторськими компаніями та їх клієнтами (банками, фінансовими організаціями, іншими суб'єктами господарювання) регулюються укладеними між ними договорами: уступки права вимоги (цесії), доручення або факторингу (стаття 512, стаття 1000, стаття 1077 Цивільного кодексу України).

Як показує досвід, працівники колекторських компаній є непоганими психологами, здатними в процесі телефонної розмови виявити Ваші страхи і слабкі місця, а потім натиснути на них, змусивши Вас тим самим зламатися морально, і будь-якими шляхами заплатити їм борг.

У розмові з колекторськими компаніями важливо одразу дати зрозуміти, що Ви знаєте свої права і будете їх відстоювати.

Перше, що має зробити боржник при зверненні колекторів, зажадати від них підтвердження своїх повноважень і надання документів, на підставі яких вони діють.

Якщо колекторська компанія не може або відмовляється надати документи, що підтверджують її повноваження, на цьому етапі боржник має право припинити будь-яке подальше спілкування з колекторами, повідомивши про це представників колекторської компанії. Зважаючи на те, що колектори досить часто використовують психологічні методи впливу, важливо з самого початку спілкування «взяти правильний тон».

Відсутність у колекторів документів, підтверджуючих їх повноваження, зовсім не означає, що боржник звільняється від виконання своїх зобов'язань перед первісним кредитором. Якщо боржник не був письмово повідомлений про заміну кредитора у зобов'язанні, новий кредитор несе ризик настання несприятливих для нього наслідків. У цьому разі виконання боржником свого зобов'язання перед первісним кредитором є належним виконанням (частина друга статті 516 Цивільного кодексу України).

Наступною дією боржника має бути звірка розмірів заборгованості. Попросити надати розрахунок розміру заборгованості – цілком законна вимога боржника.

Часто колектори продовжують безпідставно нараховувати відсотки і неустойку за кредитними договорами, які вже припинили свою дію (наприклад, були достроково розірвані первісним кредитором) або після закінчення позовної давності.

Слід зазначити, що позовна давність (3 роки за основним зобов'язанням і 1 рік щодо стягнення неустойки, якщо інше не встановлено умовами договору) починає відраховуватися

з моменту настання строку виконання зобов'язання або виникнення у кредитора права висунути вимогу про його виконання. Якщо боржникові надається пільговий строк для виконання такої вимоги, обчислення позовної давності починається після закінчення цього строку. Заміна сторін у зобов'язанні не змінює порядку обчислення та перебігу позовної давності (стаття 262 Цивільного кодексу України).

Відповідно до частини шостої статті 6 Закону України «Про захист персональних даних» не допускається обробка даних про фізичну особу, які є конфіденційною інформацією, без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Якщо колектори нанесли візит до Вас додому, пам'ятайте, що згідно зі статтею 30 Конституції України кожному гарантується недоторканність житла, тому Ви маєте повне право не пускати непроханих гостей у своє житло.

Відповідно до статті 32 Конституції України ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Оскільки колекторські компанії намагаються отримати від Вас все і відразу, то дуже часто вони застосовують незаконні механізми впливу, серед яких найбільш розповсюдженими є такі:

- представляються працівниками правоохоронних органів, прокуратури, суду і вимагають негайного погашення боргу, у протилежному випадку погрожують відкрити проти Вас кримінальне провадження;
- телефонують Вам на роботу, Вашим родичам і знайомим, поширюють інформацію про те,

що Ви є злісним неплатником або взагалі шахраєм;

- телефонують або приходять до Вас додому в нічний час доби (з 22:00 до 06:00);
- погрожують Вашому життю і здоров'ю, а також Ваших родичів;
- розміщують на Вашому будинку або у під'їзді оголошення, в яких вказують Ваші фотографії, анкетні дані, іншу конфіденційну інформацію, зазначаючи при цьому, що Ви є боржником великої суми грошей.

Усі ці методи повернення грошей є незаконними, а дії представників колекторських компаній виходять за рамки правового поля настільки, що містять у собі ознаки складу злочинів, передбачених Кримінальним кодексом України (стаття 182 «Порушення недоторканності приватного життя»; стаття 189 «Вимагання»; стаття 355 «Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань») у такому випадку доцільно зафіксувати (записати на диктофон, зняти на відео) такі факти і звернутися до правоохоронних органів із заявою.

Слід пам'ятати, що процедура стягнення боргів має носити виключно правовий характер і відбуватися відповідно до законодавства.

Легальні способи протидії колекторам